

Nærings- og fiskeridepartementet

Deres dato: 12.02.2024
Vår ref.: TKH/ITW/Grønn
industri
Vår dato.: 27.02.2024

Innspill til innretning av Grønn industrifinansiering

Norsk Hydrogenforum (NHF) viser til brev sendt til flere av våre medlemmer med anmodning om innspill til utforming av ny finansieringsordning for grønn industri. Det er veldig positivt at departementet inviterer industrien til å komme med innspill, og NHF vil på vegne av hydrogennæringen dele noen kommentarer til de spørsmålene som departementet har stilt.

Norge har mulighet til å utvikle en slagkraftig og globalt konkurransedyktig hydrogenindustri, og hydrogen er en helt sentral løsning for å nå klimamålene. Regjeringen har i Hurdalsplattformen som ambisjon å utvikle en helhetlig verdikjede for hydrogen, og anerkjenner gjennom Grønt industriløft potensialet for industriell verdiskaping. Skal dette realiseres, må den norske hydrogennæringen kunne konkurrere på like vilkår som utenlandsk industri. Hydrogennæringen har i lengre tid etterlyst mer langsiktig risikoavlastende kapital, så etableringen av en ny finansieringsordning ønskes velkommen.

Siden høsten 2023 er det etablert og annonsert flere støtteordninger for hydrogen. Det er imidlertid usikkerhet knyttet til om disse programmene er tilstrekkelige for å utløse investeringsbeslutningene som må tas for å nå målet om 55 % reduserte klimagassutslipp innen 2030. Det er et særlig behov for å tydeliggjøre ambisjonene for klimagassreduksjoner i industrien. I statsbudsjettet for 2024 ble det satt av 1,5 milliarder kroner til reduksjon av klimagassutslipp i industrien til ordningen *Industri 2050*. Det er viktig at denne ordningen tillater bruk av hydrogen ved å støtte prosjekter som skal installere Alkaline- og PEM-elektrolysører.

Formål og målgruppe

Den nye ordningen bør ha som formål å *etablere ny eller utvide eksisterende grønn industriproduksjon*, med henvisning til satsingsområdene i Grønt industriløft. Innenfor hydrogen og hydrogenderivatene bør ordningen derfor kunne støtte prosjekter langs hele verdikjeden.

Ordningen bør inkludere prosjekter innen produksjon av både fornybart og lavkarbon hydrogen, i henhold til EUs definisjoner. I NHFs oppdaterte kartlegging av det norske hydrogenlandskapet¹ kommer det frem at det er 59 prosjekter knyttet til produksjon av hydrogen i Norge. I tillegg til planene knyttet til eksport av hydrogen fra 2030 med etablering av en hydrogenrørledning til Tyskland, eksisterer det minst 13 eksportrettede prosjekter tilsvarende ca. 700.000 tonn årlig hydrogenproduksjon som har som ambisjon å komme i drift før 2030.

¹ <https://www.hydrogen.no/faktabank/det-norske-hydrogenlandskapet>

Videre bør produksjon av relevant utstyr og nøkkelkomponenter til hydrogenproduksjon kunne støttes. Norge har flere manufacturing-bedrifter innen hydrogenteknologi, og vi har et særlig komparativt fortrinn innen produksjon av elektrolysører, brenselceller, lagringstanker, kompressorer, ventiler, koblinger og rør. Danmarks investeringsordning for grønn industriproduksjon² gir utover dette en god oversikt over relevant utstyr og komponenter for den fornybare hydrogenverdikjeden. Hydrogenrelevante teknologier og utstyr kan også inngå i andre industrier dekket av Grønt industriløft, som maritim industri og CCS. Videre bør strategiske og kritiske råmaterialer³ kunne dekkes av den nye ordningen.

Ordningen bør åpne for støtte til både små og store prosjekter

Behovet for støtte er ulikt i forskjellige deler av verdikjeden. For oppskaleringssjekter innenfor teknologi, kan det for eksempel være utløsende med noen få millioner kroner, mens store eksportrettede prosjekter for hydrogenproduksjon kan ha behov opp mot 1,5 milliarder kroner. Ordningen bør derfor åpne for at både små og store prosjekter mottar støtte, og vi anbefaler at det settes et minimum- og maksimumsbeløp.

Teknologien bør være tilstrekkelig moden

NHF anbefaler at TRL-nivået på prosjektene settes til 7-9. Etablering eller utvidelse av *testfasiliteter* bør imidlertid kunne støttes om de skal benyttes for å teste utstyr som allerede er solgt og hvor testingen utføres i forbindelse med klargjøring til leveranse.

Garantier er viktig for internasjonale kontrakter

I dag har Eksfin mulighet til å imøtekomme leveransegarantier fra en privat institusjon. Dersom Eksfin som foreslått i verbalvedtaket kan gi slike garantier direkte og med noe lavere krav til lønnsomhet og kapitaltilgang enn det en privat institusjon ellers ville krevd, er det veldig positivt. NHFs medlemmer har veldig god erfaring med Eksfin, men slik vi ser det, får nå Eksfin en utvidet rolle. Det er derfor ønskelig at Eksfins rolle opp mot de private institusjoner avklares nærmere.

NHF bidrar gjerne med ytterligere innspill

NHF har nylig gitt Thema Consulting Group i oppdrag å kartlegge eksisterende og annonserte virkemidler for hydrogen, og utrede behovet for bedre tilpassede støtte- og finansieringsordninger. Rapporten fra THEMA forventes å være klar i løpet av mars. NHF deler gjerne rapporten med departementet da vi tror den kan gi nyttige innspill til departementets arbeid med finansieringsordningen.

Vennlig hilsen
Norsk Hydrogenforum

Ingebjørg Telnes Wilhelmsen
Generalsekretær

² <https://eifo.dk/loesninger/saerordning-investeringsordningen-til-groen-industriproduktion/>

³ Relevante råmaterialer for elektrolyse er: Platina, kobber, grafitt, nikkel, mangan, naturlig grafitt, magnesium, kobolt, cerium, bor, gadolinium, lantan, vanadium, yttrium, scandium, strontium, baryte, bauksitt, tantal; relevante råmaterialer innen brenselceller er: Platina, kobolt, nikkel, mangan, gadolinium, cerium, yttrium, lantan, strontium.